

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

เป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการอย่างมีมาตรฐาน
เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึงพอใจ

ต้นฉบับ
MASTER

วิธีปฏิบัติงาน
(WORK INSTRUCTION)

เรื่อง วิธีการให้บริการเอกซเรย์เคลื่อนที่

หมายเลขเอกสาร WI-RAD01-012 จำนวนหน้าทั้งหมด 3 หน้า

รายนาม	ตำแหน่ง	ลงนาม	วันที่
ผู้จัดทำ/ผู้รับผิดชอบ	หัวหน้าหน่วยงาน/ผู้ปฏิบัติงาน	ร. นพ. วิมล	- 5 ก.ย. 2551
ผู้ทบทวน	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	Jan	12 ก.ย. 2551
ผู้อนุมัติ	หัวหน้าฝ่าย/กลุ่มงาน	Jan	12 ก.ย. 2551

ประวัติการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่	วันที่บังคับใช้	ผู้ขอแก้ไข	ผู้อนุมัติ	รายละเอียดการแก้ไข

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการอย่างมีมาตรฐาน
เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึงพอใจ

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-RAD01-012

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ 12 ก.ย. 2551

หน้า
1/3

เรื่อง วิธีการให้บริการเอกซเรย์เคลื่อนที่

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
- 1.2 เพื่อให้การบริการผู้ป่วยของหน่วยงานมีมาตรฐานในการปฏิบัติเดียวกัน

2. ขอบเขต

ครอบคลุมเฉพาะผู้ป่วยที่ไม่สามารถทำการเคลื่อนย้ายเพื่อมาทำการเอกซเรย์ยังหน่วยงานรังสีได้
แต่มีความจำเป็นต้องได้รับการตรวจวินิจฉัยทางรังสี

3. นิยามศัพท์

การตรวจเอกซเรย์เคลื่อนที่ หมายถึง การตรวจวินิจฉัยโรคด้วยการถ่ายภาพทางรังสีของอวัยวะส่วนต่างๆ
ของร่างกายโดยการใช้เครื่องเอกซเรย์ ซึ่งสามารถทำการเคลื่อนที่หรือเคลื่อนย้ายไปทำการเอกซเรย์ยังที่ต่างๆ ภายนอก
หน่วยงานได้ โดยเครื่องเอกซเรย์ที่ใช้เป็นเครื่องเอกซเรย์ที่มีขนาดเล็ก (Mobile x- ray Unit) ง่ายและสะดวกในการ
เคลื่อนย้ายไปยังที่ต่างๆ

ผู้ป่วยที่อยู่ในข่ายต้องใช้เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ในการถ่ายได้แก่

- ผู้ป่วยที่มีอาการหนักซึ่งอยู่ในการดูแลของแพทย์ดั่งกรณี ต่อไปนี้ เช่น
ผู้ป่วยภาวะวิกฤตในห้อง ไอ.ซี.ยู.
ผู้ป่วยภาวะวิกฤตในห้องฉุกเฉิน
ผู้ป่วยเด็กหรือทารกที่อยู่ในตู้อบ
- ผู้ป่วยกระดูกที่มีการใช้เครื่องถ่วงน้ำหนัก
- ผู้ป่วยปลดเชื้อในห้องผ่าตัด , หรือผู้ป่วยติดเชื้อในห้องแยกพิเศษ
- ผู้ป่วยที่แพทย์วินิจฉัยว่าต้องถ่ายโดยใช้เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่

4. หน้าที่ความรับผิดชอบ

นักรังสีการแพทย์ / เจ้าหน้าที่รังสีการแพทย์ และเจ้าหน้าที่คนงาน

5. อุปกรณ์และเครื่องมือ

- 5.1 เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ (Mobile x - ray Unit)
- 5.2 เครื่องป้องกันอันตรายจากรังสี ได้แก่ เสื้อตะกั่ว
- 5.3 แผ่นคาสเซตพร้อมฟิล์มขนาดที่ใช้ในการเอกซเรย์ผู้ป่วย
- 5.4 Marker บอกรายละเอียดในการถ่าย

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการอย่างมีมาตรฐาน
เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึงพอใจ

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร
WI-RAD01-012

วิธีปฏิบัติงาน
WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00
วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2551

หน้า
2/3

เรื่อง วิธีการให้บริการเอกซเรย์เคลื่อนที่

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การใช้เครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 6.1 การปฏิบัติงานในระหว่างเวลาราชการ
- 6.2 การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

อนึ่งในการขอการวินิจฉัยผู้ป่วยด้วยเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่นั้น ผู้ป่วยที่มีความจำเป็น ได้แก่ ผู้ป่วยในกรณีดังกล่าวข้างต้นเท่านั้น ในการใช้เครื่องถ่ายเอกซเรย์เคลื่อนที่นี้อาจมีข้อจำกัดในหลายๆเรื่องที่ทำให้ภาพถ่ายทางรังสีที่ได้มีคุณภาพดีไม่เท่ากับการถ่ายโดยใช้เครื่องเอกซเรย์แบบที่ติดตั้งที่หน่วยงาน อันได้แก่

- ขนาดกำลังของเครื่องเอกซเรย์
- ข้อจำกัดในเรื่องความคับแคบของสถานที่
- ความร่วมมือของผู้ป่วยและความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้จับยึดผู้ป่วย

6.1 การปฏิบัติงานในระหว่างเวลาราชการ (8.00น. – 16.00 น.)

6.1.1 ตึกหรือหอผู้ป่วยติดต่อกับหน่วยงานรังสี เพื่อขอวินิจฉัยผู้ป่วยด้วยเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่ โดยทางโทรศัพท์

6.1.2 เจ้าหน้าที่ทะเบียนของหน่วยงานรังสีรับแจ้งทางโทรศัพท์และขอให้ทางหอผู้ป่วยส่งข้อมูลประวัติผู้ป่วยและแบบฟอร์มส่งเอกซเรย์ (ใบ Request x – ray) มาที่หน่วยงานเพื่อดำเนินการต่อไป พร้อมแจ้งให้เจ้าหน้าที่รังสีฯทราบ

6.1.3 เจ้าหน้าที่ทำการลงทะเบียนข้อมูลผู้ป่วยลงในสมุดทะเบียนผู้ป่วยและในคอมพิวเตอร์

6.1.4 นักรังสีการแพทย์ /เจ้าหน้าที่รังสีฯ.รับใบRequest x – ray และทำการตรวจเช็คพร้อมจัดเตรียมเครื่องเอกซเรย์และอุปกรณ์ที่จำเป็น ได้แก่ คาสเซทพร้อมฟิล์ม , เลือตตะกั่วกันรังสี, Marker บอกรายละเอียดการถ่าย

6.1.5 เจ้าหน้าที่คนงานของหน่วยงานรังสีเข็นเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์ไปกับ นักรังสีการแพทย์ /เจ้าหน้าที่รังสีฯ.ยังตึกหรือหอผู้ป่วยที่ต้องการเอกซเรย์ด้วยความระมัดระวังพร้อมใบ Request x – ray

6.1.6 เมื่อถึงหอผู้ป่วยให้ตรวจเช็คความถูกต้องในการระบุตัวผู้ป่วยที่จะทำการเอกซเรย์กับเจ้าหน้าที่ของหอผู้ป่วย ได้แก่ ชื่อ- นามสกุล และเลขที่เตียงว่าถูกต้องตรงกัน

6.1.7 แจ้งให้ผู้ป่วย(ถ้าเป็นไปได้)และญาติผู้ป่วยเพียงใกล้เตียงออกจากรoomที่จะทำการเอกซเรย์ เพื่อป้องกันอันตรายจากรังสีที่จะได้รับ

CONTROLLED DOCUMENT

เป็นโรงพยาบาลที่ให้บริการอย่างมีมาตรฐาน
เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึงพอใจ

โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

RATCHAPHIPHAT HOSPITAL

หมายเลขเอกสาร

WI-DCC01-012

วิธีปฏิบัติงาน

WORK INSTRUCTION

ฉบับแก้ไขครั้งที่ : 00

วันที่บังคับใช้ : 12 ก.ย. 2551

หน้า

3/3

เรื่อง วิธีการให้บริการเอกซเรย์เคลื่อนที่

6.1.8 ทำการเอกซเรย์ผู้ป่วยโดยใช้ปริมาณรังสีที่เหมาะสมกับส่วนที่ทำการถ่าย ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติงานต้องสวมเครื่องป้องกันอันตรายจากรังสีทุกครั้ง ได้แก่ เสื้อตะกั่วกันรังสี

6.1.9 หลังจากเอกซเรย์แล้วให้เจ้าหน้าที่คนงานนำฟิล์มกลับไปล้างที่หน่วยงานรังสี แล้วนำกลับมาให้เจ้าหน้าที่รังสีฯ ตรวจสอบคุณภาพฟิล์ม

- ถ้าฟิล์มมีคุณภาพถูกต้องให้ส่งมอบฟิล์มพร้อมชุดเอกสารของผู้ป่วยให้กับหอผู้ป่วยและจัดเก็บอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อกลับแผนกรังสีฯ.
- ถ้าไม่ผ่านให้ทำการเอกซเรย์ใหม่จนฟิล์มมีคุณภาพสำหรับการวินิจฉัยโรคได้

6.1.10 เจ้าหน้าที่คนงานและเจ้าหน้าที่รังสีฯ นำเครื่องเอกซเรย์เคลื่อนที่พร้อมอุปกรณ์ต่างๆ กลับมาจัดเก็บเข้าที่ยังแผนกรังสีฯ พร้อมตรวจสอบความเรียบร้อย

6.2 การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ

6.2.1 ปฏิบัติตาม ข้อ 6.1.1 – 6.1.10 โดยพิจารณาถึงความจำเป็นเร่งด่วนเป็นสิ่งสำคัญ (โดยเฉพาะกรณีวิกฤติและฉุกเฉิน) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานให้บริการผู้ป่วยโดยเร็วที่สุด

7. เอกสารอ้างอิง

- ไม่มี

8. บันทึก

- ไม่มี

9. เอกสารตัวอย่าง

- ไม่มี

เอกสารควบคุม
CONTROLLED DOCUMENT

